

ROHONYI ESTEBAN JÓ SORSA

Szvacšina Samu, a *Pesti Kurír* újságírója szorgosan jegyzetelt mindig. Ez derül ki azokból a naplókából, melyek 1992-től váltak kutathatóvá. Gyakran csak skicceket készített, ám jó érzékkal vette észre, ha valami érdemes volt a részletgazdag megörökítésre.

Ez történt 1911. március 22-én is, amikor Pestbuda akkortájt legnevezetesebb kávézója, a Villa fölött különös vihar tört ki. Ez esetben a „fölöttet” ne úgy értsük, hogy az égen, hanem úgy, hogy a budai oldal tetején. A Villa udvarán kényelmesen iszogattak a vendégek a szokatlanul erős napsütésben. A mandulafa vadul virágzott, a gyeppen tömegével sárgállott a pitypang (utóbbit Szvacšina Samu csak „kis sárga virágként” írja le). Telt ház volt, többek között azért is, mert akik kirándulni szerettek volna, gyakran csak a Villáig jutottak el, minthogy onnan indultak a meredekebb utcák, ahová a konflisok már nem szívesen mentek fel. 1911-re a Villa a tulajdonosnőnek, Kőnig Nataschának köszönhetően a legkedveltebb kávézó volt egész Pestbudán.

Natascha és a személyzet úgy tekintett a telt házra, mint életük ajándékára, nem pedig mint logisztikai problémára, holott igencsak iparkodniuk kellett, hogy ne kelljen sokat várni az asztaloknál. A fenyők között harsogtak a rigók, a nap lassan haladt nyugat felé. A Villa teraszáról nemhogy vihar, de még egy báránnyel sem látszott, mégis, délután négy óra után pár perccel a Villa mellett, a szűk Sáshegyi úton apró patak jelent meg, mintha csak pár házzal feljebb valaki egy vödör vizet borított volna ki az útra, vagy lovat mosna le a csutakolás után, ám ez a macskakövek között bukácsoló erecske alig két perc alatt dühöngő áradattá nőtt. Őszről maradt leveleket, ágakat sodort magával, és újságokat, valamivel később pedig virágcsokrok és koszorúk bukkantak fel benne.

Ekkor sokan – köztük a *Pesti Kurír* újságírója is – felálltak, kimentek a teraszra, onnan kémlelték a ragyogó kék eget és alatta az áradatot.

A víz egyre csak dagadt. Bő tíz percen át csak elvágatott a Villa mellett, és tovarohant a Duna irányába, de aztán akkorára nőtt, hogy a Kiskés utca felől betört a Villába. Pillanatok alatt elöntötte a belső udvart, és minthogy

csak a Kéknaspolya út felé tudott volna továbbhaladni, ahová csak egy apró kapu nyílt, forrongó örvény alakult ki, mely egyre csak emelkedett, egészen addig, míg el nem érte a kőkerítés magasságát. Ott azonban csak a víz tudott kibukni az útra, az ágak, a virágcsokrok és a koszorúk fennakadtak, s egyre csak halmozódtak a kovácsoltvas kerítésen.

A Villa vendégei szörnyülködve, ugyanakkor titkolt gyönyörrel szemléltek az abszurd látványt, amint az udvar percek alatt kegytárgyak cunamijává alakul. Szvacsina Samu szerint a jelenség abszurditását akkor kezdték igazán értékelni, amikor a koszorúk után megjelentek az első fejfák is. Az újságíró szerint ekkor sokan újabb italokat rendeltek, ő például abszintot. Idegenek álltak csapatba a teraszon, olyanok is egy asztalhoz ültek, akik korábban szót sem váltottak egymással, csak azért, hogy mindenki jól lássa az eseményeket; és azért is, hogy a különös áradatot minél többekkel tárgyalhassák meg.

Natascha utasította Kunót, a komornyikot, a terasz fölötti napellenzőt húzzák össze, hogy a vendégek jobban lássák az eget és a Kiskés út felső traktusát, minthogy mindenki a nyakát nyújtogatta: vajon honnan jön ez a temérdek víz? És amikor egy-egy méretesebb koszorú bukkant fel a Kiskés úton, némelyik asztalnál már fogadásokat kötöttek: Vajon bejön-e a Villa udvarára, vagy csak elhúz mellettük és továbbrohan az Zörgőharaszt köz felé?

A Villa fölött továbbra is derült volt az ég, még távoli dördüléseket sem lehetett hallani. Nyilvánvaló volt, hogy valahol a Kopjafa-tető táján lehet vihar, és onnan jön a víz, a koszorúk pedig talán a Medveerdei temetőből keltek vándorútra.

Köztudott, hogy valami okból tavasszal haláloznak el a legtöbben, így hát bőséggel érkeztek a fejfák. Szvacsina Samu nemcsak a vendégek beszélgetéseiből jegyzett fel pár érdekes momentumot, hanem a fejfákat is összeírta, összesen 157-nek a feliratát.

Varjúhegyi Ottokár, 1842–1911, élt 69 évet

Benczédi Kármén, 1855–1911, élt 56 évet

Gróf Csendes Aurél, 1839–1911, élt 72 évet

... és így tovább.

Szvacsina Samu feljegyzí, hogy egy alkalommal elcsöndesedett a terasz, és még Kőnig Natascha is a szájára tapasztotta a kezét, úgy figyelte, amint egy kisebb fejfa úszik be a kertbe, és a puszpángok között hosszas keringésbe kezd:

Fugulyán Írisz, 1906–1911, élt 5 évet.

Az ötéves kislány fejfája talán egész napra megdermeszti a hangulatot, ha kisvártatva nem érkezik egy újabb:

Báró Krémer Benő, 1860–1911, élt 51 évet.

„Benő úr” fejfája egyenesen a feljáróhoz úszott, és fennakadt a híres lépcsőn, ami állítólag a világ legtökéletesebb lépcsője volt. Néhány vendég összesűgött:

– Nahát, meghalt Benő úr?

Benő urat ugyanis nemcsak azért ismerte mindenki, mert a Villa időszakos vendégei közé tartozott, hanem mert rendszeresen írtak róla a lapok, minthogy hajmeresztő expedíciókat vezetett az úgynevezett Belső Föld felfedezésére, állítólag nem is minden eredmény nélkül. Épp előző év őszen adott számos interjút arról, hogy megtalálta a Föld belsejébe vezető lejárót, és járt is a Belső Földön, ahonnan fantasztikus beszámolókat hozott egy ultraintelligens, futurisztikus jólétben és örök békében élő belső emberiségről; egy olyan világról, amelyik egyrészt épp oly kézzel foghatóan anyagi és érzéki világ, mint a mi világunk, de amiben ugyanakkor született angyal mindenki...

És most, e páratlan belső világ felfedezőjének fejfája ott lebegett a lépcsősor alján a zavaros vízen, mintegy azt sugallva: Krémer Benő halálával örökre elvesznek a titkos lejáró koordinátái, és az emberiség sosem juthat el oda, abba a legbensőbb és legjobb kollektív énbe, ahol akár boldog is lehetne.

Miután Krémer Benő fejfája elnyugodott az udvar vizén, a Villa közönsége úgy figyelte már az áradatot, mintha csak a *Pesti Kurír* halálozási rovatában böngészne. Jó pár ismerőst és hírességet fedeztek fel, és élénken tárgyalták, kiről mi tudható, találgatták a halál okát, s felelevenítették, mikor beszéltek vele utoljára.

Így ment egészen addig, míg a Kiskés úton fel nem bukkant egy koporsó is.

Jóval lassabban haladt, mint a koszorúk és fejfák, és minthogy valószínűnek tűnt, hogy a koporsóban halott is van, egy percre csönd lett. Leálltak a fogadások is, ám a lóversenyen edződött férfiak hamar felocsúdtak, s meglátták a koporsóban a vissza nem térő lehetőséget: ha valamikor érdemes fogadni nagy tétben, akkor most, a koporsóra vagy annak ellenében. Mint hogy a koporsó nemcsak lassan úszott, hanem termeténél és súlyánál fogva el-elakadt a padkakövekben, lassú fordulatokat tett, míg a keresztfák és koszorúk sorra elhúztak mellette. Így aztán maradt idő bőven a latolgatásokra.

Őrült fogadáshullám indult a teraszon.

Kunó rosszallóan szemlélte mindezt, míg Kőnig Natascha megbocsátással.

Amikor a koporsó a Villa főkapujának közelébe ért, úgy tűnt, tovább halad majd, ám akkor jobbról előzte egy bizonyos Parádi Celesztin fejfája, méghozzá akkora erővel, hogy a rendkívül elegáns, ébenfekete koporsó irányt váltott, nekikoccant a kocsibejáró sarokkövének, onnan pedig egyenesen, mintha zsinóron vezetnék, csont nélkül behajózott a szűk kapun, tett két kört a terasz alatt, majd az örvénylés tetején elnyugodott.

A koporsón ezt állt:

Rohonyi Esteban, 1872–1912, élt 40 évet.

A koporsó csak keringett, a vendégek tanácstalanul nézelődtek, csak azok kurjongattak, akik a koporsó behajózására fogadtak.

– Ismeri valaki Rohonyi urat? – kérdezte Kőnig Natascha a vendégeit, de Rohonyi Estebant senki sem ismerte. Eleinte fel sem tűnt, hogy feletébb furcsa a koporsó dátumozása, minthogy a felirat szerint Rohonyi úr 1912-ben halt meg. Vagyis „jövőre”. Elsőként Szvacsina Samunak tűnt fel az anomália, minthogy továbbra is akkurátusan jegyzetelt mindent.

– Elírás lehet – szólt Kunó kenetteljes nyugalommal, s még hozzátette: – Már a temetkezési vállalatok sem a régiek.

Egyes források szerint ezt jóval korábban (1898-ban), sőt jóval később is (1949-ben) is, szó szerint épp így, megjegyezte. Oly sokszor élete során, oly hosszú időintervallumban, hogy joggal feltételezhető: Kunó egész életében soha semmi nem működött már jól, bár azt nem tudni, hogy akkor honnan tudhatta, mi is számítana jónak.

Amint a koporsó megérkezett, az áradat is apadni kezdett. Ekkor már a Villa közönségének legnagyobb bánatára. Épp amilyen hirtelen öntötte el az udvart, épp olyan gyorsan apadt. Nem kellett tíz perc se, és valamennyi víz távozott a Kéknaspolya út felé, az udvaron pedig csak pár tócsa, bokáig érő sár és temérdek virág, koszorú és fejfá maradt, na és az ébenfekete koporsó.

17.20 körül járt az idő, és még mindig sütött a nap, felhőket pedig továbbra sem látott senki.

Kőnig Natascha rögtön kézbe vette az irányítást. Kiküldött az összes asztalhoz egy teát.

– Erre a teára mindenki a ház vendége – mondta, de egyúttal türelmet is kért, hogy egy ideig a pincérfiúk nem állhatnak a vendégek szolgálatába.

Natascha ugyanis a pincéreket küldte le az udvarra, hogy válogassák szét a koszorúkat, a fejfákat, és szépen rendezzék el a kőkerítés mentén. Kunó megjegyezte:

– Talán ildomosabb volna átvinni őket a hátsó kertbe, hogy ne legyenek szem előtt.

Natascha azonban csak mosolygott:

– Épp ellenkezőleg, kedves Kunó, a legjobb az lesz, ha itt maradnak szem előtt.

Szvacšina Samu leirata szerint a mindig élénk Kőnig Natascha – ma azt mondanánk: Pestbuda első üzletasszonya – rögtön profitábilis lehetőséget látott az esetben. Ha még jó ideig látja ország-világ, hogy a Villát elárasz-tották a fejfák és koszorúk, a bizarr esetnek híre kél, és látni akarja majd mindenki. Persze, mint oly sokszor, Kőnig Natascha ezúttal is nehezen vi-tatható ideológiával támasztotta meg döntését.

– Drága Kunó, életünk része a halál is, és nem árt ezzel szembesülni néha.

Majd lekiabált a pincérfiúknak:

– A koszorúkat akasszák a kerítés tetejére, szép sorjában. Jó magasra! – ezzel mintegy igazolva Szvacšina Samu igazát. Egyúttal az egyik inast felszalasztotta a Medveerdei temetőbe, hogy vigye hírét, az elmosott kegy-tárgyak jelentős része a Villa udvarán gyűlt egybe.

A korporsó keményebb dió volt, főként miután a visszatérő inassal meg-érkezett a Medveerdei temető üzemeltetője is kezét tördelve, meg egy sze-kér, amire felpakolták a fejfákat, a koszorúkat, de a korporsót, minthogy az nem a Medveerdei temetőből érkezett, otthagyták a Villa udvarán.

Natascha előhozatta Kunóval az előző heti lapokat, hogy átfussák az ösz-szes halálozási rovatot, de Rohonyi Esteban halálának nyomát sem találták.

Kunót felettébb zavarta a korporsó, mert ahogy megjegyezte:

– Ebben nyilván ott van az elhunyt is, az idő meg egyre melegebb... Eb-ből sok kellemetlenségünk lehet. Oly kellemetlenség, ami jelentősen vissza-vetheti akár a forgalmat is.

Kőnig Natascha azonban nem nyugtalankodott:

– Akkor mit javasol? Eresszük le a Dunán? Ha egyszer nem a Medveerdei temetőből jött, akkor nincs mit tenni, itt kell lennie, míg rá nem lelünk Rohonyi Esteban hozzátartozóira. Addig pedig csak úgy adhatjuk meg a néhai Rohonyi úrnak a tiszteletet, ha felravatalozzuk az udvaron.

Kunó nem hitt a fülének. Tágra nyílt pupillával bámult a grófnő arcába, mire Natascha még annyit tett hozzá:

– Jobb híján.

Szvacšina Samu azonban mindezt cinkos megértéssel szemlélte. Annyit írt a naplójába:

„Ez a nő félelmetes néha, de kétségkívül a legzseniálisabb nő, akit valaha láttam.”

Natascha a Medveerdei temetőből visszatérő inast bírta meg a koporsó körüli tennivalókkal, mint mondta:

– Ha már egyszer ennyire belejött.

Hogy ezt pontosan mire mondta Natascha, az inas maga sem értette, mindenesetre tette a dolgát. Míg Kunó a koporsót is a hátsó kertbe vitette volna, addig Natascha a hátsó Angolkert asztalait előre hozatta, méghozzá középre, sőt, amikor látta, hogy az asztalokra helyezett koporsó nincs elég magasan, vagyis az útról nem látszik, aládúcoltatta azokkal a raklapokkal, amelyeken a brazil kávékat szállították a Villába. A virágok közül a szobalányokkal kiválogatta a legfrissebbeket, és csodaszép ravatalt készített. A pincérfiúkat visszaküldte a vendégekhez, akik persze sehogy sem akartak továbbállni, újabb és újabb köröket rendeltek, és izgatottan várták a híreket: vajon mikor kerül meg a koporsó gazdája? Kunó belesápadt a nyugtalan-ságba, és miután a pincérfiúk felrakták a koporsót, odasúgott az egyiknek, mintegy a koporsó súlyára utalva:

– Benne van?

– Mármint ez a Rohonyi? – kérdezett vissza a pincérfiú.

– Igen. A Rohonyi.

– Bizonyára, bár nem lehet egy nagydarab ember.

Natascha a ravatal elkészülte után kiküldte az inast, hogy az áradat nyomait követve induljon el felfelé, és faggatózzon a hegyláb házainál, merre látták a koporsót, így talán kideríthető, honnan érkezett. Aztán telefonálgatott, hogy ismeri-e valaki Rohonyi Estebant. A telefonálgatás nem hozott eredményt, az estére visszatérő inas viszont arról számolt be, hogy sikerült követni a koporsó útját egészen az Alkony utcáig, bár azt is hozzátette, hogy a Derék és Pacsirta utca kereszteződésében két koporsót is láttak.

Kunó azt javasolta, hogy legkésőbb másnap hajnalban vigyék fel a koporsót a temetőbe, akár onnan jött, akár nem. Ha kell fizessenek érte.

Erre Natascha csak annyit mondott:

– Meglátjuk.

Persze semmi sem történt másnap. Délután Kunó jelezte, hogy időnként orrfacsaró bűz jön a koporsó felől, és ezt a vendégek is hamarosan szóvá tesszik. Natascha szerint viszont a bűz nem orrfacsaró, és nem is a koporsóból jön, hanem, mivel keletire fordult a szél, a vágóhíd szagát érzik néha. Kunó bosszúsán dörmögött a bajsza alatt, és rohant, hogy legalább a kiszolgálás ne akadozzon. Soha annyi vendég nem járt azelőtt a Villában. A *Kurír* reggeli számában Szvacsina Samu aprólékosan írta meg az előző nap eseményeit, így már nyitás előtt órákkal bémésködők százai sétálgattak fel és alá a Villa

előtt, hogy láthassák az elsodort koporsót, nyitáskor pedig valóságos roham indult a Villában.

Dél körül az egyik szobalány kért meghallgatást Nataschától. Szerinte a nagynénje három utcával lejjebb, a Kőszüllő téren, reggel fodrászatba ment, ahová nem sokkal később benyitott egy komornyiknak tűnő férfi, és arról érdeklődött, látott-e valaki egy koporsót. Natascha erre ismét az inast küldte le a Kőszüllő térre, de az csak azt tudta megerősíteni, hogy valaki valóban kereste ott a reggeli órákban a koporsót, de hogy ki volt az, nem sikerült kideríteni.

Kunó forrt a dühtől. A konyhában, ellenőrizve a Transzilvániából hozott pizstráng frissességét, azt találta mondani:

– Csalódtam.

Csak ennyit, de mindenki tudta, hogy ez nem a pizstrángra, hanem Kőnig Nataschára vonatkozik. Holott korábban a leghőbb rajongójának számított. Natascha látta Kunó forrongását, így egy óvatlan pillanatban mellé sodródott, szinte a háta mögé, és így szólt:

– Ha a Kőszüllő téren keresték, előbb-utóbb itt is fogják.

Kunó, ha lehet, még több rosszállással nézett a grófnőre:

– De mikor? Mert az bizony cseppet sem elhanyagolható kérdés ebben a melegben.

Kétségkívül nemcsak az előző napi „láthatatlan” vihar volt szokatlan, hanem a márciusi hőség is. Sok hölgy már legyezőt kért, és jeget a kávéba. A virágok hamar megfonnyadtak a koporsó körül, ezért délután Natascha – nem kis bőkezűségről téve tanúbizonyságot – nem kevesebb, mint ötezer nárciszt és ezer jácintot rendelt Budaörsről. Szvacsina Samu később egy cikkében meg is jegyzi:

Nincs ember Pestbudán, ki ne tudná, hogy a jácintnál semmilyen rendbéli virág illata nem erősebb, így hát joggal vetődik fel a vélelem, hogy Kőnig Natascha talán maga is tartott attól, hogy az a bizonyos szag nem a vágóhídról, hanem a koporsóból támadott.

Már alkonyodott, amikor megérkeztek a virágok. Natascha saját kezűleg díszítette fel a koporsót másodjára.

– Ne aggódjon! – mondta Kunónak. – Látja ezt a sok embert? Gondolja, hogy csak ők olvassák a *Kurírt*? Nyilvánvaló mindannyiunk számára, hogy Rohonyi Esteban hozzátartozói is olvassák, vagy azok ismerősei, így nincs miért aggódnia.

– És ha valami okból nem olvassák?

– Mindannyian az Úr kezében vagyunk – válaszolta erre Natascha olyan széles mosollyal, mint aki tud már valamit. Natascha valóban sokszor látott olyasmit, amiről rajta kívül senki másnak elképzelése sem volt.

Épp csak enyhült a hőség, amikor előkelő kocsi állt meg a Villa Kéknaspolya út felé nyíló kapuja előtt. A vörösbegyek teli torokból énekeltek az Angolkertben, egy fekete rigó a Villa szélkakasának legtetetjén, illatoztak a jázminok, a vendégek nem tágitottak, sürgölődtek a pincérek és pincérlányok, a Duna felől pedig újabb urak és hölgyek közeledtek, minthogy a koporsó története a délutáni *Kurír*ban is előkelő helyet kapott. Az elegáns kocsi épp azért állt meg a Kéknaspolya útra nyíló kiskapunál, mert a főbejárat előtt már tömeg tolongott. Sokan virágot is hoztak az ismeretlen Rohonyi Esteban ravatalára.

A kocsiból rendkívül merev, ugyanakkor állandóan mosolygó komornyik szállt ki, és egyenesen a Villa szalonjáiig viharzott. A koporsónál még csak nem is lassított, egy főhajtásra, egy gyors keresztvetésre sem futotta, holott addig minden vendég megadta a végtisztességet. A teraszon iszogató pestbudai költők például minden koccintás után a koporsóra emelték poharukat:

„Béke veled, Rohonyi testvér!”

Épp egy össznépi, pestbudai halotti tor lehetősége bontakozott ki azokban az órákban, és már Natascha is azt fontolgatta, hogy nem zárnak be aznap, inkább egyfajta eszem-izszommal egybekötött virrasztást tartanak. Az egész Villát átjárta a különös kegyeleti szellem, mely ugyanakkor nem nélkülözte a bulváros könnyedséget sem, de az említett úr figyelemre se méltatta a koporsót, cseppnyi jelét nem adta annak, hogy bármifokú tisztelettel adózna a halott előtt.

– A komornyikot keresem – szólalt meg szárazon, ugyanakkor továbbra is cinkos mosollyal az első útjába kerülő pincérnek. A pincér kihívta Kunót a konyháról.

– Uram, a koporsóért jöttem – jelentette be Kunónak kerek perec, s még csak be sem mutatkozott.

Kunó megkönnyebbült, de mielőtt felkiáltott volna: „Vigye csak!” – viszont azért az a hidegvér, ami a város legjobb komornyikjává tette.

– Tudja igazolni, hogy önt illeti?

Erre az idegen csak felnevetett, és roppant modortalanul, egy árva szó nélkül, továbbra is mosolyogva, faképnél hagyta Kunót, átvágott az udvaron, beszállt a kocsiba és elhajtattott. Kunó már megbánta, hogy óvatoskodott. Úgy volt vele, teljesen mindegy, ki, csak vigye már el a koporsót. Pár

perc múlva Natascha is értesült a kurta látogatásról, és otthagya budoárját, szépen felöltözve ismét lement a vendégek közé. Épp faggatni kezdte Kunót arról, mi történt, amikor ugyanaz az elegáns kocsi ismét megállt a Villánál, ezúttal már a főbejáratnál. Ugyanaz a komornyik szállt ki, de már egy feletébb elegáns úrral együtt.

Minthogy Kunó rendkívül hatékonyan sugározta szét minden aggodalmát maga körül – Natascha rendíthetetlen derűjének ellenére is –, a személyzet köreiben sokan szemlélték az eseményeket egyre növekvő kétségbeeséssel. A pincérlányok is gyakran pillantgattak felszolgálat közben a koporsóra, mintha attól tartanának, hogy előbb-utóbb egy zombi szökken ki belőle.

Ivánka, a hét elején felvett váci pincérfiú épp a nagykapunál sepregetett – minthogy az áradat sara a nagy melegben estére porrá vált –, s amikor megpillantotta az idegent, akaratlanul is felnyögött, ahogy Kunó mondta volna, „illetlen hangerővel”:

– Hál’ istennek! Már azt hittük, hogy ránk romlik.

A komornyik, aki ezúttal is szüntelenül mosolygott, szó nélkül haladt el Ivánka mellett, határozott lépésekkel a koporsóhoz ment, megragadta – ekkor a terasz vendégei egy emberként felhördültek –, majd feltépte a koporsó fedelét. Néhány hölgy felsikított, a legközelebbi urak nyakába temették arcukat (tekintet nélkül arra, hogy ezeket az urakat ismerték-e), Kunó pedig ordítani akart volna:

„Mégis, hogy képzeli ezt?”, de az idegen komornyik színpadiasan szét-tárta kezét, és mintha cirkuszban volna, meghajolt.

Kunó és a vendégek a nyakukat nyújtogatták, hogy belássanak a koporsóba, annak ellenére, hogy ennél illetlenebb gesztust soha senki nem tett a Villában. Hamar belátta mindenki, mit jelent az idegen komornyik gesztusa, mintha azt mondta volna:

„Hölgyeim és uraim, íme, a koporsó üres!”

Kunó mégis úgy érezte, fel kell háborodni. Ezen is. Ezen a leginkább.

– Hallatlan! – mondta, mintegy magának.

Natascha a szalon ablakából látta a jelenetet, és az udvarra sietett, ahol szinte nekirohant a komornyik kenyéradójának. Az úr az alkarjára akasztotta elefántcsont sétatálcáját, megemelte a kalapját, és kifogástalan modorral (ma úgy mondanánk: „kifogásolható modorossággal”), rögtön tudva, hogy kinek jár tisztelet, s kinek nem, kinek illő bemutatkozni, s kinek nem, némiképp meghajolt, és így szólt:

– Örvendek, hölgyem. Rohonyi Esteban, tiszteletére.

Bár Rohonyi Esteban nem mosolygott oly kényszeresen, mint az inasa, az ő vonásaiban is volt valami olyasfajta rendíthetetlen derű és kívülállás, ami sehogy sem volt összeegyeztethető a komor, ébenfekete koporsóval, melyen szintén az ő neve állt.

Natascha fürkészve nézett Rohonyi Esteban szemébe. Azzal a fürkészéssel, ami sosem téveszt arányt, sosem biztat a protokoll megszegésére, ami csupán a magabiztosság és féktelen okosság gyémánttisztaságú s legbensőbb felragyogása. Jelentsen ez bármit is.

Rohonyi Esteban nem lehetett buta ember, mert rögtön levette, kivel van dolga, legalábbis ez derül ki Szvacsina Samu beszámolójából. A helyett ugyanis, hogy ugyanilyen magabiztossággal farkasszemezett volna Nataschával, inkább ismét biccentett, és annyit tett még hozzá:

– Parancsára.

Nataschának tetszett, hogy Rohonyi Esteban kétszer hajol meg előtte. Tetszett neki, hogy egy pillanatra lesüti a szemét is.

Néma csönd honolt a teraszon és a kertben. A szalonban teázók hangtalanul tódultak ki a teraszra, hogy jól lássák az embert, akit immár két napja gyászolnak. Aki ötezer nárciszt és ezer jácintot kapott Kőnig Nataschától a koporsójára, és további csokrok százait ismeretlenektől, akik a nap folyamán megilletődve tették tiszteletüket előtte, mielőtt beültek volna egy illatos kávéra vagy egy tüzes abszinttra. Natascha körbenézett, végigfutott tekintete a néma vendégseregen, majd visszafordult a vendéghez.

– Örvendek. Már vártuk. Marad esetleg egy teára?

– Örömmel.

De mielőtt Natascha Rohonyi Estebant a lépcsőhöz vezette volna, még annyit kérdezett:

– Ezek szerint nem elírás?

– A koporsó feliratára gondol?

– Igen, arra.

– Nem, az bizony nem elírás.

Később, Kunó megrökönyödésére, Natascha a télikert legszebb asztalánál ültette le Rohonyi urat, de ami méginkább megbotránkoztató volt, egy idő után Natascha is az asztalhoz ült, ami nemcsak azért volt, Kunó kedvenc szavajárását idézve: „példátlan”, mert ismeretlen és felettébb furcsa úrral kvaterkázott, hanem mert ez a Rohonyi nem átallotta a komornyikját is a saját asztalához ültetni. Natascha pár perc után már nem tudta titkolni – s talán nem is akarta –, hogy erősen fúrja az oldalát a kíváncsiság: Minek valakinek koporsó, ha egyszer még él?

Ez a kérdés motoszkált ott mindenkiben, így hát – Kunót leszámítva – mindenki értette, miért ül Natascha Rohonyi Esteban asztalához.

– Mondja csak, ha nem tart tolakodónak, megkérdezhetem, mire véljük ezt a koporsót? – tette fel végül a kérdést Natascha.

– Először is elnézést a kellemetlenségért, de épp tegnap hozták Itáliából, és épp csak kirakták a kocsiból, máris lecsapott ránk az a fránya vihar. Kérdésére válaszolva pedig azt mondhatom, hogy az élet felháborítóan kiszámíthatatlan. Gondoljon csak a koporsóra! Hitte volna bármikor is, hogy egy koporsót sodor gyönyörűsége kertjébe az élet? Hitte volna, hogy itt ülünk majd, és erről diskurálunk? Ugyanakkor az élet remek, egyszerűen pompás, s én nem szeretnék a véletlenre bízni semmit. Úgy gondolom, eleget láttam és eleget éltem – mondta Rohonyi Esteban végtelen derűvel.

A komornyikja annyit tett hozzá:

– Meghiszem azt!

Mire a háttérben álldogáló Kunó ismét azt dünnyögte az orra alatt: „Halatlan”.

– Elhatároztam, hogy amit csak lehet, a magam kezébe veszek, a halálomat is – folytatta Rohonyi Esteban. – Jövőre leszek negyvenéves, és úgy gondolom, egy év épp elég, hogy méltóképp felkészüljek a halálomra.

– Már elnézést a kérdésért, de esetleg van valami különös oka annak, hogy úgy gondolja, jövőre már nem fog élni?

– Igen, van – felelte Rohonyi Esteban.

– Talán végzetesen beteg? – kérdezte Natascha súlyos részvétellel a hangjában.

Rohonyi Esteban felnevetett.

– Dehogy! Szerencsére nem. Majd kicsattanok az egészségtől. Sosem voltam ennél jobban! Épp azt akarom elkerülni, hogy ez idővel megváltozzon. Jövő év március 19-én önkezemmel vetek véget ennek a csodálatos életnek. Boldogan akarok meghalni, és ami ennél is fontosabb: felkészültem. Negyven fölött viszont már semmi sem biztos, ezért veszem kezembe a sorsomat, pontosabban a halálomat. Csodálatos életem volt. Megéltem persze sok tragédiát, de szép életem volt, és van még egy káprázatos évem. Ez viszont már attól lesz csodálatos, hogy felkészülhetek, maximálisan, egy igazán jó halálra.

Natascha ezúttal akaratlanul is vesztett valamicskét hűvös-bűvös csillogásából és tartásából. Olyan érzések tükröződtek rajta, melyeket korábban – még ha járták is a lelkét – sikeresen titkolt, mint minden magára adó, jó neveltetéssel büszkélkedő arisztokrata hölgy. König Natascha messze föl-

dön híres szépségét épp ez a rendíthetetlen tartás adta, mondták is ezt róla, nemcsak Pestbudán, hanem Bécsben és Párizsban és persze Baden-Badenben is, ahová még pár évvel korábban is rendszeresen járt kikapcsolódni és ápolni kapcsolatait. Ezúttal viszont enyhült a szertartásossága, a minden helyzetben kifogástalan, megnyerő szigora és fegyelme. És mégis: Natascha szépségét ez nemcsak nem erodálta, épp ellenkezőleg, emelte is. Láttá is ott ezt mindenki, és mint oly sokszor a Villa fennállásának történetében, ezúttal is a zabolátlan csodálat hullámai gerjedtek a Villában faltól falig, és Natascha sugárzását egyként csodálta valamennyi nő és férfi.

Natascha kissé lehajtotta a fejét, mintha a csészéjébe nézne, de valójában nem nézett sehol semmit, csak épp váratlanul leereszkedett az ismeretlen férfi mondanivalójának mélyére, s átsuhant rajta minden, amit addig ő élt át, ő tett, és ő mulasztott el, és minden bizonytalansággal felvetődött benne a kérdés, vajon az ő élete mennyire játéka a véletleneknek, és vajon eljöh-e az a pont nála is, amikor azt mondja:

„Szép volt, jó volt, ennyi elég. Bármi jöjjön is ezután, ennél jobb már nem lehet.”

Ebbéli tűnődésében szinte már szomorúnak tűnt, s talán ezért – talán más okból – Rohonyi Esteban, eléggé el nem ítéhető módon, kisvártatva azt mondta még:

– Bár a végső dátum helyessége felől elbizonytalanodom most, hogy az Ön asztaláig sodort a jó sorsom és a koporsóm.